

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140 - 144 Πάτρα

Τηλ : 2610 - 620460

Fax : 2610 - 240476

e-mail : parasks@otenet.gr

**ΠΡΟΣ
ΒΗΜΑ ΜΕΛΩΝ ΣΑΤΕ**

Θέμα: Ορισμένες απλές προτάσεις για τις ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές (α.χ.π) και την αιτιολόγηση αυτών.

Συνημμένα: α) υπ. αριθμ. 58842/10-05-2017 αίτησή μου προς τον Δήμο Πατρέων
β) υπ. αριθμ. 59538/11-05-2017 πρόσκληση της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού για αιτιολόγηση προσφορών του Δήμου Πατρέων

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι - λόγω της δημοπράτησης λίγων και μικρών κατά βάση έργων (το νέο ΕΣΠΑ είναι ακόμα ανύπαρκτο) - οι εκπτώσεις στους διαγωνισμούς έχουν ξεπεράσει κάθε λογική κινούμενες στο 60%-70%.

Η κατάσταση αυτή έχει φέρει σε απόγνωση τις περισσότερες εργοληπτικές επιχειρήσεις που βλέπουν καθαρά ότι σε έναν τέτοιο "άρρωστο" ανταγωνισμό είναι εκ των πραγμάτων αποκλεισμένες.

Παρόμοιους προβληματισμούς έχουν και πολλές αναθέτουσες αρχές και υπηρεσίες που βλέπουν να κινδυνεύουν άμεσα τα έργα για τις πιστώσεις των οποίων εμόχθησαν πολύ.

Χώρια που για πόσο ακόμα θα κάνουν τα στραβά μάτια και προσφορές με εκπτώσεις 70% θα τους "φαίνονται" κανονικές;

Διότι αν τους φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές έχουν δέσμια υποχρέωση εκ του νόμου να ζητήσουν αιτιολόγηση.

Έτσι λοιπόν ορισμένοι συνάδελφοι, κι εγώ μεταξύ τους, λαμβάνοντας μέρος σε πολλούς διαγωνισμούς όπου συστηματικά κατατασσόμαστε σχεδόν στη ζώνη.....υποβιβασμού ενώ έχουμε εξαντλήσει τα όρια κάθε "ελαστικού" κοστολογίου, ζητούμε με αιτήσεις μας προς τις αναθέτουσες αρχές την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 88 του ν.4412/2016 περί α.χ.π και αιτιολόγησης.

Τούτο αποτελεί πράξη υπεράσπισης των νόμιμων συμφερόντων και της επαγγελματικής ύπαρξής μας και είναι η μοναδική εφαρμόσιμη σήμερα χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν διατηρούμε σοβαρές επιφυλάξεις για το σύστημα αιτιολόγησης-αξιολόγησης τουλάχιστον με βάση την παλιά εμπειρία.

Προτάσεις του είδους να "νεκραναστηθεί" ο μαθηματικός τύπος, να γίνουν "αυστηροί" έλεγχοι, να βελτιωθεί η ποιότητα των μελετών, να γίνει παρατηρητήριο κόστους τιμών κ.λ.π συνιστούν είτε αυταπάτη είτε μολονότι είναι απαραίτητες απαιτούν χρόνο και πολιτική βούληση ταυτόχρονα που δεν υπάρχουν. Τουλάχιστον στον ορατό χρονικό ορίζοντα.

Αποτέλεσμα των ανωτέρω αποτελεί η θετική ανταπόκριση ορισμένων - λίγων τώρα, περισσότερων αργότερα - αναθετουσών αρχών στα εύλογα αιτήματα, αλλά και αυτεπαγγέλτως, για αιτιολόγηση.

Σας επισυνάπτω, στο σημείο αυτό, σχετική αίτησή μου αλλά και πρόσκληση της αρμόδιας επιτροπής διαγωνισμού για αιτιολόγηση προσφορών.

Τίθεται όμως στο σημείο αυτό ένα θέμα για το πως θα "ανιχνεύονται" οι α.χ.π ώστε να ζητείται από αυτές αιτιολόγηση.

Έχει γίνει και γίνεται πολύ κουβέντα για το ζήτημα αυτό.

Αλγόριθμος, παρόμοια έργα κ.ο.κ.

Πιστεύω ότι αυτό δεν είναι το κύριο πρόβλημα μολονότι κι εγώ σε παλαιότερα κείμενά μου συνηγορούσα υπέρ αλγόριθμου και μάλιστα είχα προτείνει έναν.

Νομίζω λοιπόν ότι υπάρχει πιο απλή και νομικά εδραζόμενη λύση, όπως περίπου την περιέγραφα στην από 18/2/2016 ανάρτησή μου στο βήμα μελών του ΣΑΤΕ.

Συγκεκριμένα:

1) Σε κάθε διακήρυξη έργου τίθεται με ευθύνη της αναθέτουσας αρχής και του μελετητή ποσοστό έκπτωσης που αποτελεί ενδεικτική οριακή έκπτωση (ε.ο.ε)

Αποτελεί δηλαδή το σημείο πάνω από το οποίο οι προσφορές είναι εν δυνάμει ασυνήθιστα χαμηλές.

Η ε.ο.ε θα προκύπτει από τη γνώση, την εμπειρία και τις παντός είδους κοστολογικές πληροφορίες που μπορεί να συλλέξουν οι συντάκτες μηχανικοί της μελέτης του έργου.

Εξυπακούεται πως η ανωτέρω ε.ο.ε θα καθορίζεται με μεγάλη περίσκεψη και προεργασία ούτως ώστε να αντανakλά κατά το δυνατόν το πραγματικό κόστος του έργου χωρίς να είναι ούτε πολύ μικρότερη σε σχέση με αυτό (αχρειαστές αιτιολογήσεις), ούτε κυρίως πολύ μεγαλύτερη (συνολικά μη αιτιολογούμενες προσφορές).

Προσωπικά από εμπειρία θεωρώ ότι η ε.ο.ε δεν μπορεί να υπερβαίνει το 45% χωρίς αυτό να είναι απόλυτο.

Σε κάθε περίπτωση είναι προτιμότερη μία μικρότερη ε.ο.ε, σε σχέση με το αντικειμενικό κόστος, παρά μία μεγαλύτερη.

Άλλωστε αν κάποιος συναδέλφος νομίζει ότι κάποια ε.ο.ε σε κάποιο έργο δεν ανταποκρίνεται εμφανώς στην πραγματικότητα θα έχει το δικαίωμα ένστασης επί της διακήρυξης για να αλλάξει.

2) Όσοι υποβάλλουν προσφορές και η μέση έκπτωσή τους είναι μεγαλύτερη από την ανωτέρω ενδεικτική οριακή, τότε υποχρεωτικά επί ποινή αποκλεισμού, πρέπει να υποβάλλουν εντός του σφραγισμένου φακέλου οικονομικής προσφοράς και αιτιολόγηση της προσφοράς αυτής.

Εάν η μέση έκπτωσή τους είναι μικρότερη της ενδεικτικής οριακής τότε δεν απαιτείται συνυποβολή αιτιολόγησης.

3) Μετά την αποσφράγιση των φακέλων οικονομικής προσφοράς και αιτιολόγησης η επιτροπή έχει στην διάθεσή της χωρίς καμία καθυστέρηση όλες τις αιτιολογήσεις προκειμένου να προβεί ανεμπόδιστα στην αξιολόγησή τους και να αποφανθεί ποιές θα αποδεκτεί, ποιές θα απορρίψει και ποιά θα είναι η μειοδότηρια προσφορά.

Η μέθοδος αυτή έχει τα εξής πλεονεκτήματα:

α) Βοηθάει τους συναδέλφους στην ρεαλιστικότερη σύνταξη των προσφορών τους αφού πλέον θα γίνεται βάσει κάποιου κοστολογίου "ενώπιος-ενωπίω" με το έργο και δεν θα αποτελεί στενά ένα νούμερο για να πάρουμε το έργο. Πιστεύω έτσι κι αλλιώς πως οι σημερινές εξωφρενικές εκπτώσεις δύσκολα αιτιολογούνται χωρίς εμφανείς λογικές..... ακροβασίες και αναλήθειες.

β) Οι αιτιολογήσεις θα είναι περισσότερο ακριβείς εφόσον θα γίνονται αποκλειστικά για το έργο και όχι για να δικαιολογηθούν τα αδικαιολόγητα εφόσον διαφορετικά θα πρέπει να αιτιολογηθεί οπωσδήποτε μία έκπτωση όσο υπερβολική και αν είναι.

γ) Η επιτροπή αξιολόγησης θα έχει ευρύτερο πεδίο προσφορών και αιτιολογήσεων προκειμένου να αποκρυσταλλώσει καλύτερη άποψη για το οριακό κόστος του έργου.

δ) Η όλη διαδικασία είναι πολύ ταχύτερη

ε) Αποκλείονται πιθανότητες χειραγώγησης της ε.ο.ε όπως σε περίπτωση που εθεσμοθετείτο αλγόριθμος.

Προς διευκόλυνση της επιτροπής αξιολόγησης θα βοηθούσε αν οι αιτιολογήσεις περιλάμβαναν πίνακα με το κόστος και τη δαπάνη κάθε εργασίας διαχωρισμένα σε υλικά - εργασία.

Από όλα τα παραπάνω προκύπτει ότι το μεγάλο θέμα δεν είναι τόσο οι αιτιολογήσεις όσο οι αξιολογήσεις αυτών.

Άλλωστε για τις αιτιολογήσεις πολλά θα σκεφτεί το "πολυμήχανον" των συναδέλφων. Μέχρι και "μαργαριτάρια" αιτιολογήσεων μπορεί να εκδοθούν κάποτε...

Το μέγα ζήτημα είναι οι αξιολογήσεις και η αξιοπιστία αυτών.

Επ' αυτού έχω καταγράψει ορισμένες σκέψεις στην από 17/01/2017 ανάρτησή μου στο βήμα μελών του συνδέσμου.

Νομίζω πως όλοι μαζί μπορούμε να βρούμε τους τρόπους, τις μορφές και τις ασφαλιστικές δικλείδες εκείνες που θα εξασφαλίζουν όσο το δυνατόν ακριβέστερες αξιολογήσεις έχοντας πάντα στο νου ότι δεν προσδοκούμε να πιάσουμε την τρίχα αλλά την....τριχιά !!

Φυσικά πάντα ελοχεύει ο κίνδυνος της εσφαλμένης ή και προμελετημένης κρίσης. Όπως στη διαιτησία του ποδοσφαίρου. Αλλά και οι διαιτητές κρίνονται και ελέγχονται. Δεν ρίχνουμε τα ματσάκια στα ζάρια !!!

Κλείνοντας αυτές τις σκέψεις θεωρώ ότι οι καιροί ου μενετοί. Πρέπει άμεσα να πιέσουμε για κατάλληλη παρέμβαση και νομοθετική ρύθμιση του υπουργείου πάνω στο θέμα.

Προσωπικά μέχρι τότε σε όποιο διαγωνισμό μετέχω και κρίνω ότι οι προσφορές του μειοδότη ή και άλλων είναι κραυγαλέα ασυνήθιστα χαμηλές, θα αιτούμαι εγγράφως και σύμφωνα με τον νόμο τη διενέργεια αιτιολόγησης – αξιολόγησης τουλάχιστον των προσφορών με έκπτωση μεγαλύτερη από τον μέσο όρο των εκπτώσεων όλων των έγκυρων προσφορών.

Τουλάχιστον έτσι θα διατηρώ το δικαίωμα στην ελπίδα.....

Με συναδελφικούς χαιρετισμούς

Πάτρα 17/05/2017

«ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ»
ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
«ΑΧΑΪΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.»
Α.Μ.Α.Ε. 55451/22/Β/08/13
Α.Φ.Μ. 998435537 - Ε.Ο.Υ. 5' ΠΑΤΡΩΝ
ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 140-144 - ΠΑΤΡΑ Τ.Κ. 262 21
ΤΗΛ. 2610.620.460 - FAX: 2610.246.474

Στάθης Παρασκευόπουλος

ΑΙΤΗΣΗ

ΠΡΟΣ

Την επιτροπή διαγωνισμού, τον κ. Δήμαρχο
και το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Πατρέων

ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ

Νόμιμος εκπρόσωπος της

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.

Καραϊσκάκη 140-144 Πάτρα

Τηλ : 2610-620460

Φαχ : 2610-240476

e-mail : parasks@otenet.gr

ΘΕΜΑ : Ασυνήθιστα χαμηλές προσφορές στον διαγωνισμό του έργου:

**“ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΩΝ & ΜΙΚΡΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ
ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΠΙΤΙΣΑΣ – ΣΕΛΛΩΝ – ΑΡΓΥΡΩΝ - Α. ΚΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ ΤΟΥ
ΔΗΜΟΥ ΠΑΤΡΕΩΝ” προϋπολογισμού 300.000,00€ (με ΦΠΑ και αναθεώρηση).**

Έλαβα μέρος στο διαγωνισμό του έργου του θέματος και η εταιρεία που εκπροσωπώ προσέφερε έκπτωση 42,56%.

Θεωρώ ότι η έκπτωση αυτή είναι μεγάλη και σχεδόν οριακή από πλευράς κόστους σε σχέση με τις εργασίες και τις συνθήκες εκτέλεσης του ως άνω έργου.

Πιστεύω επίσης ότι τόσο η προσφορά του προσωρινού μειοδότη - 63,28% - όσο και άλλες μικρότερες μεν αλλά επίσης με πολύ μεγάλες εκπτώσεις (58,28% - 57,56% - 55,84% κ.ο.κ.), είναι ασυνήθιστα χαμηλές και δεν εδράζονται σε κανενός είδους λογική εκτίμηση του πραγματικού κόστους του έργου αυτού.

Κατόπιν αυτών και σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 88 του ν.4412/2016 παρακαλώ να ζητήσετε εξηγήσεις (αιτιολόγηση) επί του κόστους των προσφορών τόσο του μειοδότη όσο και όσων προσέφεραν κατ' αρχήν εκπτώσεις πάνω από 50% εφόσον αυτές φαίνονται - και μάλιστα από μακριά - ότι είναι ασυνήθιστα χαμηλές.

Άλλωστε σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις του νόμου στην περίπτωση που οι προσφορές αυτές σας φαίνονται ασυνήθιστα χαμηλές έχετε δέσμια εκ του νόμου υποχρέωση να ζητήσετε εξηγήσεις από αυτούς που τις προσέφεραν.

Έτσι θεωρώ ότι θα βοηθήσετε πέραν της εξασφάλισης της αρτιότητας και της ποιότητας των έργων, στην προάσπιση των συμφερόντων των δημοτών και στην διασφάλιση συνθηκών υγιούς ανταγωνισμού στους διαγωνισμούς των έργων που τελευταία έχει πληγεί ανεπανόρθωτα.

Πάτρα 10/05/2017

Με εκτίμηση

Για την εταιρεία/

«ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ
ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ»
«ΑΧΑΪΚΗ ΤΕΧΝΙΚΗ Α.Ε.»
Α.Μ.Α.Ε. 55451722/Β/08/13
Α.Φ.Μ. 998435587 - Δ.Ο.Υ. Β' ΠΑΤΡΩΝ
ΚΑΡΑΪΣΚΑΚΗ 140-144 - ΠΑΤΡΑ Τ.Κ. 262 21
ΤΗΛ. 2610.620.460 - FAX: 2610.240.476

Ευστάθιος Παρασκευόπουλος
Πρόεδρος και Διευθύνων Σύμβουλος

ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ

Αριθ. Πρωτ. 58842/10-05-17

Για καλύτερη εξυπηρέτησή
σας, παρακαλούμε να έχετε
μαζί σας το παρόν, όταν
προσέρχετε στο Δήμο

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΔΗΜΟΣ ΠΑΤΡΕΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΥΠΟΔΟΜΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ**

Πληροφορίες: Δημήτρης Κακογιάννης
Τηλέφωνο: 2613-610330
Αριθ.Τηλ/τυπίας: 2613-610311
Ηλεκτρ.Δ/ση: dkako@patras.gr

Πάτρα, 11 Μαΐου 2017

Αρ. Πρωτ. 59538

ΠΡΟΣ:

- ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ:**
1) ΓΚΟΥΛΙΟΥΜΗΣ ΑΘ. ΖΗΣΙΜΟΣ
2) ΑΤΕΧΑ ΑΤΕ
3) ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΥΛΙΟΥΜΗΣ
4) Β. ΒΛΑΣΤΑΡΑΣ Α.Τ.Ε.
(Μέσω τηλεομοιοτυπίας)

ΘΕΜΑ: Αιτιολόγηση ασυνήθιστα χαμηλής προσφοράς στον ανοιχτό μειοδοτικό διαγωνισμό του έργου «ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΠΙΠΤΖΑΣ-ΣΕΛΛΩΝ-ΑΡΓΥΡΩΝ-Α. ΚΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ ΤΟΥ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ».

Σας πληροφορούμε ότι μετά την αποσφράγιση των οικονομικών προσφορών για το έργο «ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΩΝ ΚΑΙ ΜΙΚΡΑ ΤΕΧΝΙΚΑ ΣΤΙΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΠΙΠΤΖΑΣ-ΣΕΛΛΩΝ-ΑΡΓΥΡΩΝ-Α. ΚΑΣΤΡΙΤΣΙΟΥ ΤΟΥ Δ. ΠΑΤΡΕΩΝ» διαπιστώθηκε ότι οι προσφορές σας ήταν ιδιαίτερα χαμηλές (μεγάλο ποσοστό έκπτωσης).

Συγκεκριμένα οι προσφορές ΓΚΟΥΛΙΟΥΜΗΣ ΑΘ. ΖΗΣΙΜΟΣ με 63,28%, «ΑΤΕΧΑ ΑΤΕ» με 58,28% , ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΓΚΟΥΛΙΟΥΜΗΣ με 58,28% και Β. ΒΛΑΣΤΑΡΑΣ Α.Τ.Ε. με 57,56% υπερβαίνουν σημαντικά την μέγιστη προσφορά 55.02% που δόθηκε στον ανοιχτό διαγωνισμό του Δήμου Πατρέων «ΤΣΙΜΕΝΤΟΣΤΡΩΣΕΙΣ ΟΔΩΝ ΣΤΑ Δ. ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΜΕΣΣΑΤΙΔΑΣ- ΠΑΡΑΛΙΑΣ-ΒΡΑΧΝΕΙΚΩΝ», ο οποίος έλαβε χώρα στις 02-05-2017 με ίδιο ανακείμενο εργασιών και σε λιγότερο απομακρυσμένες περιοχές.

Επιπλέον, στις 10-05-2017 κατατέθηκε η με αρ. πρωτ. 58842/2017 αίτηση από έναν από τους συμμετέχοντες οικονομικούς φορείς (ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΡΑΣΚΕΥΟΠΟΥΛΟΣ Α.Τ.Ε.) στην οποία μας επισημαίνεται η ύπαρξη των ασυνήθιστα χαμηλών προσφορών και αιτείται τη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 88 του Ν.4412/2016.

Λόγω των ανωτέρω, η Επιτροπή Διαγωνισμού καλεί τους οικονομικούς φορείς, που έδωσαν προσφορές με μέση έκπτωση μεγαλύτερη από 56%, βάσει του άρθρου 88 του Ν.4412/2016 να αιτιολογήσουν τις προσφορές τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα σε αυτό, εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών, ήτοι μέχρι τις 25-05-2017.

Παρελθούσης απράκτου της προθεσμίας και σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία η Επιτροπή θεωρεί τις προσφορές μη αποδεκτές και θα εισηγηθεί σχετικά στην Αναθέτουσα Αρχή.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής

Δημήτρης Κακογιάννης
Αρχ. Τοπογράφος Μηχανικός